



PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2023. október 22.
(vasárnap)**

Szepesy László

KEVÉLYSÉG

Énekek: 152, 19,1.4-5, 19,7, 440,13-14

Lekció: 1Péter 5,5-7

„Hasonlatosképpen, ti ifjabbak, engedelmeskedjete a véneknek: mindnyájan pedig, egymásnak engedelmeskedvén, az alázatosságot öltösetek fel; mert az Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején. Minden gondotokat őreá vessétek, mert néki gondja van reátok.”

Alapige: 1Péter 5,5

Imádkozzunk!

Felséges Urunk, Istenünk, magasztalunk azért, hogy a zsoltárost is arra indítottad, hogy akár a természetet szemlélve, akár a Te ígédet és törvényedet olvasva meglássa a Te dicsőségedet, karjaid erejét, bölcsességedet, hatalmat, uralmat. Mi is szerettünk volna hittel Téged magasztalni ebben a zsoltárban, mert valóban csodálatos Urunk és szerető mennyei Atyánk vagy. Áldunk azért, hogy esőt adsz a földnek, gondoskodsz minden teremtményedről, és különösen is gondod van ránk, gyermekeidre. Dicsőítünk és magasztalunk Igédért, azért, hogy valóban Szentlelked által szívünk sötétségét szétoszlatja, világosságot gyújt, vezet, erőt ad nemcsak az akaráshoz, nemcsak a beszédhez, hanem a cselekvéshez, az engedelmes-séghez, a Te útjaidon való járáshoz. És még inkább magasztalunk Téged, Úr Jézus Krisztus, mindazért, amit elvégeztél a golgotai kereszten és egész életedben, megváltásunk dicső munkáját, szabadításunkat.

Magasztalunk azért, Urunk, hogyha a héten Veled élhettük meg mindazt, ami történt velünk, mindazt, amin keresztül vittél, jó és rossz dolgokat, kedveseket és fájdalmasakat egyaránt.

Dicsőítünk és magasztalunk azért, mert most is összegyűjtöttél minket, hogy lelki módon Téged lássunk meg, hogy a Te igéden keresztül a Te akaratodat szemlélhessük, és a Te dicsőségedet látva, annak fényében magunkat is jobban megláthassuk, és a Te akaratodat, hogy milyenné tudsz minket formálni Krisztusért. Kérjük is ezt, hogy formáljál és tegyél minket egyre inkább Őhöz hasonlóvá, ezért kérjük, hogy az ige ne csak úgy hirdtessék nekünk, hogy a fülünkkel halljuk, hanem adj nekünk értő, hívó szívet. Kérünk, hogy az ige, mint földbe hullott mag, kikelve, felnőve, megerősödve gyümölcsöt teremjen, olyan emberré és jelleművé tegyen bennünket, akik a Te akaratod szerint akarnak élni, Téged követni minden nap. Így kérünk, áldd meg Rád figyelésünket Szentlelked által, dicsőítsd meg magadat a szívünkben, formálj bennünket, és így tedd a mi együttlétünket igazi istentiszteletté.

Szent Fiadért, Krisztusért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Köztudott dolog, hogy vannak olyan bűnök, amelyek nem mindenkit kísértenek egyformán, amelyek néhányakat rabul ejtenek, mások viszont szabadok tőlük. Lehetne példának hozni akár az alkoholizmust, vagy egy még hétköznapiabb példát, a káromkodást. Ezek olyan dolgok, amelyek sokaknak megkeserítik az életét, de nem mindenki számára jelentenek problémát. Vannak azonban olyan bűnök is, amelyek ilyen vagy olyan formában, de minden ember életében jelen vannak. Szó szerint minden egyes ember életében. Az egyik leggyakoribb és legelterjedtebb ilyen bűn a Szentírás szerint a kevélység. Ennek lényege önmagunk mások fölé emelése, helyezése, és ebből kifolyólag mások lebecsülése, megvetése. Az egyik legszembeötlőbb megnyilvánulási formája az, amikor az ember Istennel szemben helyezkedik el, és magával a Teremtővel harcol azért, hogy föléje kerekedjen. Az ember magát Isten fölé akarja emelni. Mert mi más, ha nem a kevélység vesz rá minket arra, hogy Istentől függetlenül akarjunk élni, engedetlenek legyünk Vele szemben, magunkat okosabbnak és bölcsebbnek gondolva, saját döntéseinket részesítsük előnyben, Isten parancsait pedig semmibe vegyük? A kevélység még a hívőket is kísérti, ne higgyük, hogy azért, mert Krisztus gyermekei vagyunk, mentesek vagyunk ettől a kísértéstől. A kevélység tehát nemcsak a magunk felmagasztalása és embertársaink lebecsülése, hanem az Istennel való szembeszállás is. Valahányszor nem engedelmeskedünk az Úrnak, kevélyen magunkat Őföle he-

lyezzük, mert nem azt tesszük, amit Ő mond, hanem azt, amit mi jónak gondolunk. Amíg a legtöbb bűn távolabb viszi a bűnöst Istentől, addig a kevélység megpróbálja az Úr fölé emelni őt, ezért is olyan szörnyű bűn ez.

Onnan is tudjuk, hogy ez az egyik legsúlyosabb bűn, hogy Isten a kevélységgel szemben határozottan fellép. A Jak 4,6 és a felolvasott 1Pt 5,5 is hangsúlyozza, hogy Isten a kevélyeknek ellene áll, kiáll ellenük, határozottan szembe helyezkedik a kevélységgel. A Péld 6,16-19 hét bűnt sorol fel, amelyeket az Úr gyűlöl és utál, és ezek közül a legelső a kevély szemek. De bármennyire is nyilvánvaló, hogy minden ember szívében ott van ez a bűn, mégsem egyszerű mindig felismerni, mert különféle formában jelenhet meg, olyanokban, amelyek egymás szöges ellentéteinek is tűnhetnek. Mondok néhány példát. A kevélység alakját meghatározza az, hogy sikeresek vagyunk-e, vagy éppen kudarcot vallunk életünk dolgaiban, ettől függően jelenik meg a kevélység. Ha minden jól megy, és terveink szerint történik, akkor a kevélység megmutatkozhat abban, hogy magunkat felmagasztaljuk, felértékeljük, az önmagunkról alkotott elképzelésben többet gondolunk magunkról, mint akik valójában vagyunk. Másodszor abban, hogy mások előtt dicsekszünk: magunkat reklámozzuk, hogy 'látod, ki vagyok és milyen vagyok én?' Néha ezt szép, burkolt formában tesszük, nem annyira látványos módon. Harmadszor abban is megmutatkozhat a kevélység, hogy önigazultakká válunk. Összehasonlítjuk magunkat másokkal is és Istennel való kapcsolatunkban, és azt mondjuk, hogy mi megérdemeljük a dicséretet, mi igazak vagyunk. Ha rosszul mennek a dolgaink, akkor a kevélység ugyanezekben a kapcsolatokban (énkép, a másik emberrel és az Úrral való kapcsolatban) megmérgezi az életünket. Ha rosszul mennek a dolgaink, akkor a kevélység abban mutatkozhat meg, hogy az ember kevesebbnek gondolja és mondja magát, önmagát lebecsüli, alacsony lesz az önértékelése, kevesebbre tartja magát, mint kellene, mint ami a valóság. Másodszor abban mutatkozhat meg, hogy másoknak folyamatosan panaszkodik rossz sorsáról, sajnáltatja magát. És végül harmadszor abban mutatkozik meg, hogy önmagát elítéli (ez az önigazultság ellentéte), mivel kudarcot vallott. Mivel nem mindig teljesen világos, hogy hogyan jelenik meg a kevélység ezekben, ezért röviden hadd nézzük meg ezeket az eseteket.

Először is tehát, ha sikeresek vagyunk, akkor a kevélység önelégültség formájában kísért minket. Ez a szó nagyon kifejező: ön-elégült, elég vagyok önmagam számára, nem szorulok Istenre. Az önelégültség kísért minket, mivel minden jó dologért az életünkben magunkat dicsérjük, hiszen mindent magunknak tulajdonítunk. Én értem el, az én munkám eredménye, az én tettem, az én nagy hitem, az én hűségem miatt sikerült. Ezt nem biztos, hogy másoknak is elmondja az ember, de szíve mélyén mégis valahol ez az érzés simogatja az egónkat. A lényeg, hogy az ember önmagát felmagasz-

talja. Ennek mértéke nem azonos: valaki kevésbé, valaki jobban teszi ezt, de mindenki szívében ott van ez a kísértés. Másodszor: amikor magunkkal, eredményeinkkel, tetteinkkel dicsekszünk, akkor azért helyezzük ezeket előtérbe, azért beszélünk ezekről, hogy mások lássanak, elismerjenek, dicsérjenek minket. Ebben a bűnben fontos a magunk reklámozása, és az is, hogy mások lássák, kik vagyunk mi. Harmadik formája a kevélységnek az önigazultság, ami egy különleges bűn, mivel az erkölcsileg jó cselekedetek elismerésére összpontosít, jó cselekedetekre, de ezeket rosszra használja: arra, hogy így igazak legyünk Isten és más emberek előtt. A farizeusok a kevélység mindezen fajtáit gyakran elkövették. Pl. Krisztus azt a példát említi, hogy a farizeusok szándékosan mások előtt osztogattak alamizsnát a szegényeknek, és Krisztus leleplezi őket, hogy ezt azért tették, hogy megdicsérjék őket (Mt 6,1-2). A Mt 23 első verseiben is ugyanerről a témáról beszél Krisztus, és figyelmeztet minket is: vigyázzunk, *„mert aki magát felmagasztalja, megaláztatik”*.

A kevélység eddig említett három formájának mindegyike az önmagunk és sikereink ünneplését és mások előtti hangoztatását kívánja. Ez a bűn sajnos gyakran társul egy másikkal, azzal, hogy miközben magunkat éltetjük, addig másokat megvetünk. A Lk 18,9 nemcsak azt hangsúlyozza, hogy némelyek az írástudók közül azért bizakodtak el, mert magukat igazaknak tartották Isten előtt, hanem azt is, hogy a többieket semmibe vették. Ez a kettő gyakran egymáshoz kapcsolódik: ha én magamat felemelem, akkor másokat lenyomok, akkor másokat megvetek.

Ez a helyzet látszólag megfordulhat, amikor kudarcot vallunk, és rosszul mennek a dolgaink. Amíg siker esetén az ember saját szeme előtt nagyra nő, addig bukás esetén a kelleténél is jobban lealacsonyítjuk és leértékeljük magunkat. Fontos észrevennünk, hogy ez nem az igazi alázat, mert az igazi alázat a helyes önismeretből fakad az Istennel való kapcsolatunkban. Az igazi alázatban nem egyedül vagyok, hanem ott van az Úr, aki alávetem magam. Azért sem az igazi alázat, amikor az ember így leértékeli magát, mert az, amit mond, nem a bűnei felismeréséből fakad, és nem is vezet személyisége megváltozásához, és nem viszi őt az Úrhoz közelebb, hanem egyszerű önsajnálát, mivel vágyait, kitűzött céljait nem sikerült elérnie, és ezért magát hibáztatja. Ebben nincs semmi alázat, Testvérek. Valójában nem ismerjük fel hibáinkat, bűneinket, és meg sem akarunk változni az önsajnálát után. De akkor miért ostromozzuk magunkat? Mert úgy hisszük, azzal, hogy ezt tesszük (magunkat leértékeljük), uraljuk a helyzetet. Csalárd a szív nagyon. Kacifántos módon félre tud minket vezetni. Kudarc esetén ugyanis úgy látszik, minden kicsúszik a kezünk közül, nem tudjuk irányítani az életünket, akkor legalább önmagunk „helyes” megítélésében győzzünk, mi mondjuk meg, hogy mi volt a baj velünk. Ha ünne-

pelni nem is tudjuk magunkat, akkor legalább sajnáljuk, hogy kapjunk valamit, hiszen megérdemljük a sajnálatot. Isten nincs benne az önsajnálatban. Az alázatban igen, mert tudjuk, hogy az Úr van fölöttünk.

Másodszor: a kevélység gyakran abban mutatkozik meg, amikor nem mennek jól a dolgaink, hogy mindenáron rá akarunk arra világítani, hogy mi rosszabbul teljesítettünk, mint mások, rosszabbul állunk, mint mások, vagy kevesebbünk van, mint másoknak. Néhány alkalommal orvosi várókban hallottam olyan beszélgetéseket, amelyek során két beteg szinte versenyzett egymással azon, hogy ki a nagyobb beteg közülük, és a „győztes” szinte büszke volt arra, hogy neki rosszabb az állapota. 'Ó, neked csak ez van? Nekem még az is...!' A kevélység mindenáron, még a rosszban is felül akarja múlni a másikat, még a bajban is. És ha éppen nem versenyzésből mondjuk el másoknak, hogy milyen rosszul megy a sorunk, akkor miért akarjuk, hogy mások lássák ezeket a dolgokat? Ironikus módon azért, mert a magunk látszólagos leértékelése az öndicséret egyik alattomos formája lehet. Dicsérjük magunkat. Hogyan? Felsoroljuk, hogy mennyi bajunk van. De valójában mit mondunk? Ismerd el, hogy én ennyi mindent el tudok viselni. Látod, nekem többet kell elviselnem, mint neked. Több a bajom! Csak éppen nem mondjuk ki, hogy látod, én milyen erős ember vagyok. Én ennyi mindent elhordozok. Az öndicséret alattomos formája. Miközben ezt tesszük, azt hisszük, hogy nekünk kijár, mi megérdemljük mások sajnálatát, megerősítését, hogy igen, valóban rossz a helyzetünk, és a másiknak kötelessége megnyugtatnia minket. Azt hisszük, hogy a másik fölé helyezzük magunkat, hiszen az illető tartozik azzal, hogy sajnáljon, és el kell ismernie, hogy milyen erősek vagyunk, hogy ennyi nyavalyát hordozunk.

Harmadszor: a kevélység önmarcangolásban is megmutatkozhat, amikor elítéljük magunkat (az önigazultság ellentéte), mert nem sikerült saját normáinkat, elvárásainkat teljesítenünk. Ostorozzuk magunkat a rossz teljesítményért, mert nem sikerült megigazítanunk magunkat Isten és emberek előtt. Itt nem az a bajunk, hogy esetleg valami bűnt követtünk el, vagy valami mást, hanem hogy nem sikerült a másik fölé kerekedni, azt sajnáljuk, hogy a versenyben alul maradtunk a másik emberrel szemben is, és Istent sem sikerült a lekötelezettünk ké tennünk a sok jóval, amit teszünk. Még sok más formában is megmutatkozhat a kevélység, nem csak ezekben, de szerintem ennyi is elég ahhoz, hogy lássuk, mennyire mélyen gyökerezik a szívünkben ez a bűn, és milyen sokféle alakot, formát tud ölteni. A kevélység említett fajtáinak van azonban egy közös nevezője: ez pedig az önmagunk körül forgás. A kevélység a figyelem középpontjában akar lenni: jóban is és rosszban is. Ezért gondolatainkat, érzéseinket mindig önmagunkra irányítja.

Miután ennyit beszéltünk erről a bűnről, tegyük fel a kérdést: mi a kevélység ellenszere? Hogyan szabadít meg minket Krisztus ebből a bűnből minket? A válasz egyszerű. Egy szó: alázat. *„Az Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.”* Alapigénkben háromszor is az alázatot hozza elénk Krisztus, erre szólít fel minket. Miért? Mert amíg a kevélység a figyelmünket folyamatosan magunkra irányítja, addig az alázat megtanul folyamatosan Istenre figyelni. Minél többször vagyunk alázatosak, annál inkább megöldököljük a bennünk lévő kevélységet. Mert ha a kevélység lényege az Istennel való szembe helyezkedés, akkor az alázaté az abban való öröm, hogy teljes mértékben Istennek lehetek alávetve, azaz teljesen Tőle függhetek, és ez nem bizonytalanság, hanem örömteli dolog. Péter apostol egyértelműen megvilágítja ezt nekünk pontról pontra a felolvasott igeszakaszban. Azt mondja: *„az Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad”* (1Pt 5,5). Ezután az alázatosságot egy másik térbeli módon határozza meg. Azt mondja: *„Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt”* (1Pt 5,6). Péter ezután válaszol a legkézenfekvőbb kérdésre: hogyan lehet valaki alázatos? A válasz: úgy alázzuk meg magunkat, hogy minden gondunkat Őreá vetjük (1Pt 5,7), mert elismerjük, hogy mindenben Tőle függünk. Ha a kevélység makacsul ragaszkodik ahhoz, hogy a saját gondjainkat hordozzuk, akkor az alázatosság gyorsan Istenre tereli a figyelmünket, és Istenre veti a gondokat, átadja Neki. Az alázat még akkor is tudja, mit tegyen, amikor mi nem tudjuk, mi a következő lépés. Az alázat tudja, mi a leglényegesebb: nézz Istenre folyamatosan! Amikor Jósafát király ellen egy hatalmas hadsereg vonult fel, és körbevették a várost, tehetetlennek érezte magát emberileg nézve. És bár nem tudta, hogy mit tegyen, annyit tudott, hogy kire kell néznie: az Úrra. Ezt vallotta meg imádságban: *„Nem tudjuk, mit cselekedjünk, hanem csak tereád néznek a mi szemeink”* (2Krón 20,12). Ez az alázat szava, Testvérek. Lehet, hogy nem tudom, hogy mit tegyek, de az Úrra nézek, mert tudom, hogy Ő gondoskodik rólam, az Ő hatalma vigyáz rám, Őalatta vagyok, Rá vagyok bízva. Lehet, hogy én nem tudom, de Őreá nézek: ez az alázat.

Az alázatra törekvés közben ügyelnünk kell arra, hogy elkerüljük a hamis alázatot: az alázatoskodást, az önmarcangolást. Mi a különbség a kettő között? Valaki egyszer találóan azt mondta: az alázat nem azt jelenti, hogy kevesebbet gondolok magamról, hanem azt, hogy kevesebbszer gondolok magamra. Nem kevesebbet gondolok magamról, hanem kevesebbet gondolok magamra. Látjuk a különbséget? Az alázatosság nem önmaga megszállottja. Más szóval, az alázat képes elfeledkezni magáról, szemben a kevélységgel, amely folyamatosan csak maga körül forog. Ennek az önmagunkról való megfeledkezésnek pedig van egy nagyon jó íze: az öröm. Az igazi alázat nem mogorva, nem savanyú, hanem örömmel teli. De minek

örül? Istennek, mert Őrá nézhet! Ez az öröm úgy erősödik meg bennünk, ha egyre jobban felülkerekedik bennünk az Istennel való elégedettség érzése ahelyett, hogy folyamatosan önmagunkkal foglalkoznánk. Az alázatosság nem csatlakozik a kevélységhez abban, hogy megvetéssel bánjon másokkal. Miért? Mert túlságosan el van foglalva azzal, hogy Isten dicsőségére nézzen, és ezért nem mások bűneivel foglalkozik, jó értelemben. A kevélységgel ellentétben az alázatnak nem kell a figyelem középpontjában lennie. Az alázat nem reklámozza magát, hanem inkább azt élvezzi, hogy másokban is felfedezheti Isten kegyelmének munkáit, és ezekre mutathat rá. A másikban nem a hibát keresi, hanem Isten kezének nyomait. Ezért tud az alázatos ember örülni mások sikereinek, eredményeinek, mert Isten munkáját ünnepli azokban. Magától értetődően vetődhet fel bennünk a kérdés: hogyan válhatunk ilyen alázatos emberré? Nem fogok új választ adni, Testvérek, csak a régit hadd erősítsem meg: Krisztusba vetett hit által. Isten három csapást mér kevélységünkre, amelyek által egyúttal az alázatot is ki akarja munkálni bennünk. Röviden nézzük meg ezt a három dolgot.

Az első ilyen munkája Istennek a megtérésünk. Fontos leszögeznünk, hogy a kevélység bűne azért is az egyik legszörnyűbb, mert Isten dicsőségével vetekszik. Az ember ahelyett, hogy Istent dicsérné jóságáért, hatalmáért, kegyelméért, szeretetéért, és még sorolhatnánk, helyette önmagát dicsőíti. Ez a kettő pedig – Isten dicsősége és a kevélységünk – ellentétes egymással, nem maradhat meg, csak az egyik. Két ütközési pont lehetséges csupán: vagy a pokol, vagy a golgotai kereszt. Más szóval: vagy mi fizetünk a pokolban a bűneinkért, vagy elhisszük, hogy Krisztus fizetett a keresztfán a mi bűneinkért. A pokol egy soha véget nem érő ütközés színhelye, ahol az ember öndicsőítése véget ér. Olyan, mint egy horrorfilm, csak vég nélkül. Erre mindannyian, mint bűnösök, tudjuk jól, rászorgálunk. Igazság szerint élettörténetünk akár ezzel is véget érhetne, de Isten az Ő nagy irgalmaságából más utat készített számunkra. A mi szerető Atyánk elküldte Jézus Krisztust értünk, hogy halálával megmentsen minket. A bűn, a kevélység azt a káromló üzenetet hirdeti, hogy Isten dicsősége semmit sem számít, és látjuk ezt a világban, Isten dicsősége semmit sem számít. Ha Isten nem ítélné meg a bűnt, akkor lényegében ugyanezt az üzenetet erősítené meg: az én dicsőségem semmit sem számít. Krisztus halála azonban azt mondja: Isten dicsősége ennyire számított! A kereszt ezt hirdeti. Ennyire fontos az Úr dicsősége. Krisztus áldozata teljes mértékben kiengesztelte Isten haragját (Róm 3,24-25). Isten haragjának tüze hullott Krisztusra a Golgotán. Ez a magunk megigazításának teljes ellentéte. Krisztus munkája, az Ő halála és feltámadása a mi megigazulásunk egyedüli alapja. Ő igazítja meg az istenteleneket (Róm 4,5). Ezért a kereszt most az egyetlen biztonságos hely a bűnös ember számára, ahol megállhat a végső ítélettel szemben. A prob-

léma az, hogy vakok vagyunk meglátni az Ő dicsőségét (2Kor 4,3-4). Amikor Isten újjáteremt minket, akkor legyőzi lelki vakságunkat és sötétségünket. Amikor Krisztust hirdetik nekünk (2Kor 4,5), akkor Isten elárasztja szívünket világossággal, hogy a lelki szemeink megnyíljanak, és megízleljük Isten dicsőségét Jézus Krisztus arcán (2Kor 4,6). Azzal, hogy Krisztust ismerjük meg, az Úr dicsőségét látjuk meg. A Szentlélek úgy működik, mint egy reflektorlámpa, amely megvilágítja Krisztus keresztfán végzett munkáját. Ez az a döntő pillanat, amikor a kevélység összetörik az emberben, amikor megérti, mi történt ott a kereszten. A keresztet ezekkel az új szemekkel nézni döntő vereséget jelent a kevélység számára. Miért? Mert azok, akik helyesen látják a golgotai keresztet, helyesen kezdik el látni magukat, azt, hogy ki vagyok én. Mi látjuk Krisztust a kereszten, és látjuk a bűneinket is. A kereszt feltárja, hogy mit érdemlünk Istentől: azt, amit Krisztus szenvedett. Nem kaphatjuk meg Krisztus kegyelmét anélkül, hogy ne látnánk, és ne fogadnánk el Krisztus érdemtelen gyalázatát. A kereszt megtizedeli büszke nagyképűségünket és önelégültségünket. A kereszt összetör minket, mert feltárja a bűn valódi természetét, igazi gonoszságát és súlyosságát. Tanúskodik gonoszságunk nagyságáról. Ha csak egy kicsit lennék gonosz, akkor elég lett volna egy kisebb áldozat. De az áldozat végtelen nagysága bűnünk végtelen hatalmasságáról árulkodik. Isten Fiának kellett meghalnia értünk, magának Istennek kellett leszállnia az égből, hogy megmentсен minket. Isten így akarja összetörni kevély szívünket, hogy megtérésre vezet, leleplez, felragyogtatja a golgotai evangéliumot!

Másodszor azzal mér nagy csapást kevély szívünkre, hogy megszentel bennünket. A megtérés felszabadít minket, hogy meglássuk Krisztus dicsőségét, ami egyben meg is szentel minket, mert nincs látás nélküli megszentelődés, olyan nincs, hogy én látom Krisztust, de nem szentelődöm meg, nem szánom magamat még inkább oda Istennek. Akkor nem látok jól. Az összefüggés elválaszthatatlan, megszüntethetetlen a kettő között. Úgy változunk meg a dicsőség egyik fokáról a másikra, hogy közben az Úr dicsőségét szemléljük, Istenre nézünk, és az formál át bennünket (2Kor 3,18). A megszentelődés tehát a helyes látásért való küzdelem is, mert ha nem látjuk Isten dicsőségét, mi sem formálódunk. Világosabban kell látnunk tehát, hogy ki Isten, és kik vagyunk mi.

Pál azon fáradozott, hogy segítsen a nagyképű korinthusiaknak látni, helyesen látni. Ezt megdöbbenő módon fejt ki a 2Kor 12-ben. Pál azzal kezdi, hogy elmondja: csodálatos látomásokat kapott a mennyei dicsőségről, de meglepő módon fennállt annak a veszélye még Pál apostol esetében is, hogy ezek miatt elbizakodottá váljon – ezt ő maga mondja (2Kor 12,7). Ha ez megtörténne, abba a csapdába esne, hogy olyan lesz, mint a hamis tanítók, akiket a gőg és az önteltség jellemzett (2Kor 11,18-21). És hogy

Pál ne bizakodjon el, ezért egy fájdalmas tövist kapott a testébe, hogy az alázatban tartsa (2Kor 12,7). Pál bevallotta a gyülekezetnek, hogy nem a látomások tartalma miatt alázkodott meg – éppen ellenkezőleg, azért kellett megaláztatnia, nehogy a látomások miatt beképzeltté váljon (2Kor 12,1-7). A megdöbbenő irónia az, hogy ezek a látomások nem arról szóltak, hogy Pál milyen nagyszerű volt, hanem hogy Isten milyen dicsőséges! A kevélység még az Istentől kapott nagyszerű mennyei látomásokat is képes volt úgy kiforgatni, hogy megkísértette Pált. Azt a gondolatot ültette el szívében: Pál, te milyen nagyszerű vagy, mert ilyen látomásokat kaptál Istentől. Emiatt kellett az alázatra nevelés, még az apostolnak is. Hát még akkor nekünk! Tövist kapott a testébe, ami fizikai fájdalmat jelentett számára. Pál háromszor könyörgött az Úrhoz, hogy vegye ezt el tőle (2Kor 12,8). De az Úr megmutatta neki, hogy ez egy célt szolgál, egy nagyon jó célt. Pálnak azért volt szüksége erre a krónikus fájdalomra, mert az igazi problémája a krónikus kevélység volt. Szüksége volt erre, hogy megalázkodjon. Ezért Pál egy másik látomást is kapott: nem a mennyei dicsőség látomását, hanem azt, amelyben Isten kijelentette neki a mindenre elégséges kegyelmet. *„Elég néked az én kegyelmem”* (2Kor 12,9). Pál úgy válaszolt az Úrnak erre, hogy gyengeségével elkezdett dicsekedni (2Kor 12,9). Egyikünk sem reagálna magától így. Miért hívná fel bárki is a figyelmet saját gyengeségeire? Testvérek, ebből is látszik, hogy nincs nagyobb ellentét, mint a kevélység és az alázat között. Nem a sikerrel dicsekszik Pál, nem a dicsóséggel, hogy mit látott, hanem a gyengeségeivel, erőtlenségeivel. Miért? Pál azért vonta mások tekintetét a saját gyengeségére, mert ez a gyengeség a legjobb háttér, amely előtt mások meglátják Isten erejének szépségét és nagyságát. Az ember gyengesége ragyogtatja fel legjobban Isten kegyelmét és erejét. Az emberek nem fogják helyesen látni Istent vagy Pált, ha Pál magának tulajdonítja azt, hogy miért kapott ő ilyen látomást. Csakis Isten kegyelme miatt kaphatott. Pálnak meg kellett tanulnia, hogy a gyengeséget ajándéknak tekintse. Ha továbbra is alázatosan Istenre támaszkodik hit által, akkor látnia kell, hogy milyen nagy a szüksége, és milyen nagy az Ő kegyelme valójában. Nekünk is így kellene a gyengeségeinkre, erőtlenségünkre néznünk, hogy azokon keresztül Isten ereje mutatkozhat meg. Ha erősnek érezzük magunkat, az az önellátás és a függetlenség mocsarába vezethet, amely eltávolít minket Istentől. Ahhoz, hogy Isten kegyelmének elégséges volta világosan és egyértelműen meglátszódjon az életünkön keresztül, gyengének kell látnunk magunkat, ahogy valójában azok is vagyunk Isten nélkül. Látnunk kell, hogy kik vagyunk valójában.

Ebben a földi életben igaz, hogy a felnőtté válás azt jelenti, hogy egyre több felelősséget vállalunk magunkra, és hogy egyre kevésbé függünk a szüleinktől. A lelki növekedés azonban valójában ennek az ellenkezője.

Nem azért leszünk egyre jobbak és nagyobb hitűek, hogy egyre kevésbé legyen szükségünk Istenre. Nagykorú hívőnek lenni nem azt jelenti, hogy nekem már kevésbé van szükségem az Úrra. Pont ellenkezőleg. Ahogy hitben növekszünk és érünk, egyre inkább megtanuljuk, hogy egyre jobban függünk mennyei Atyánktól. Testvérek, az irányítás egy illúzió, hogy kézben tartjuk az életet. Jó lenne – ahogy mondani szokás – zsigerből érezni, hogy mennyire függök lelkileg, testileg és mindenben Istentől, mert akkor helyesen látom a világot, önmagamát és Isten kegyelmének nagyságát. Isten a megszentelődés útján ezt a leckét akarja megtanítani nekünk, és így megszabadítani minket a kevélységtől.

Végül pedig, harmadszor, a kevélységre Isten a végső csapást akkor fogja mérni, amikor maga mellé vesz minket. Amikor ugyanis halálunk után meglátjuk Isten dicsőségét szemtől szembe, leplezetlenül, akkor az minden önimádatnak véget fog vetni. Az örök élet Isten dicsőségének tökéletes látását, abban való igazi örömet, örvendezést fog jelenteni. Ezért van az, hogy az örök életet mindig úgy ábrázolja a Szentírás, hogy Istent folyamatosan dicsőítik az ott levők. Már Ézsaiás próféta is beszélt erről: *„A kevély szemű közember megaláztatik, és a főemberek magassága porba hajtatik, és csak az Úr magasztaltatik fel ama napon. Mert a seregek Urának napja eljő minden kevély és magas ellen, és minden felemelkedett ellen, és az megaláztatik”* (Ézs 2,11-12). *„Csak az Úr magasztaltatik fel.”* Istennek hála, hogy az Ő Szentlelke addig is az alázatosság útjára tanít minket, azon akar vezetni, küzdelmeinkben segíteni, hogy egyedül Őrá tekintsünk, az Ő dicsőségét keresve és dicsőítve élhessük életünket. Segítsen minket ebben Urunk, tegyen minket alázatosakká, ahogyan Krisztus is az volt: *„megalázta magát”, „szolgai formát vevén fel”,* és engedelmes volt a keresztfá haláláig, és Isten minden névnél feljebb magasztalta Őt. Ő változtasson és formáljon minket mindezekben az Ő kegyelméből!

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk, mindenekelőtt bűnbánattal szeretnénk Eléd jönni, mert a Te dicsőségedet megloptuk, nem magasztaltunk, nem dicsőítettünk, nem szolgáltunk úgy Téged, mint mindenható Urunkat, mint szerető mennyei Atyánkat, mint Megváltónkat, Szabadítónkat és megszentelőnket.

Bocsáss meg nekünk, hogy a kevélység úrrá lesz rajtunk. És megalázzuk magunkat, mert igazat adunk a Te ígédnek, hogy csalárdabb a szívünk mindennél, becsap bennünket. Amikor látszólag megbánunk dolgokat, még akkor is gyakran a saját dicsőségünket akarjuk keresni vagy hirdetni.

Magasztalunk azért, Úr Jézus Krisztus, hogy Te azért jöttél, hogy legyőzzél bennünket ebben, és dicsőítünk azért, hogy golgotai kereszthalálod és feltámadásod számunkra az egyetlen reménység. Köszönjük, hogy

Veled együtt meghalhatunk az óembernek, és Veled új életre támadva fel, törekedhetünk az Atya dicsőségére való élésre. Kérünk, formálj bennünket, törj össze újból és újból, alázz meg bennünket, és ebben az alázatban adj igazi örömet, Rád való folyamatos tekintést, annak örömteli tudatát, hogy mindenben Tőled függhetünk, és Te, mennyei Atyaként mindenben gondoskodsz rólunk. Kérünk, ezért vegyél ki a szívünkéből minden öndicsőítést, dicséretet, önsajnálatot, mindent, ahogyan önmagunk körül forgunk, segíts elfeledkezni magunkról, és add, hogy folyamatosan Rád emlékezhessünk, figyelhessünk, mint Jósafát király is. Kérünk, így vezess továbbra is a Te útjaidon bennünket egyen-egyenként és gyülekezetként is.

Köszönjük, Urunk, hogy az elmúlt héten is velünk voltál, mert ahogyan énekeltük: bár Te fenn, magasságban és dicsőségben lakozol, de a megtört szívűvel és a nyomorulttal is együtt vagy.

Hálát adunk azért, hogy ott voltál a betegágyak mellett, a temetéseken vigasztaltad a gyászolókat, és az élet terheit hordozóknak is erejük és vigasztalójuk akartál lenni Igéden keresztül. Kérünk, Urunk, segíts nekünk is egymás terheit hordoznunk, egymást bátorítanunk, segítenünk. És kérünk, segíts, hogy a gyülekezetünk is betöltse azt a feladatot, amellyel megbíztál bennünket: hirdessük a Te csodálatos tetteidet, a Te dicsőségedet, és mások elé éljük, ki vagy Te, milyen nagy kegyelemmel közelítesz felénk.

Kérünk, áldd meg magyar népünket, vezetőit Szentlelkeddel áldd meg, Ő világosítsa meg népünk útjait nekik. Kérünk, hogy a holnapi ünneplésben is adj Rád való figyelmet, neved dicsőítését és békességet.

Magasztalunk azért, hogy egyházunkba hívsz el szolgákat, hívsz el gyermekeket. Kérünk, áldd meg a gyülekezeteket, hogy a Te evangéliumodat hirdessék országszerte. És adj népünknek, kérünk, Hozzád térést.

Könyörgünk a világban zajló háborúkért, Te vess azoknak véget kegyelmed szerint, de azt is kérjük, legyen meg a Te akarod. Legyél, kérünk, a szenvedőkkel, a gyászolókkal, a veszteséget viselőkkel. És kérünk, Te állj ellene a gonosznak, Te vess véget uralmának.

Könyörgünk, hogy személyesen, egyen-egyenként is az életben segíts harcolnunk bűneinkkel szemben, és visszavárnunk Téged, mert reménységünk van, hogy egy napon megláthatunk Téged úgy, ahogy vagy, szemtől szemben a Te igazi dicsőségében. Szívünkéből, szemünk elől elveszel minden akadályt, és színről színre látást adsz, hogy Téged őszinte szívvel dicsérjünk és magasztaljunk. Köszönjük, hogy már ebben az életben is meg tudod ezt adni nekünk, kérünk segíts így követve járni a Te útjaidon.

Őrizz minket a hitben, kegyelmedben szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

440,13-14 ének

13. Isten ártatlan Báránya, / Méltó vagy, hogy végy áldást,
Mert érdemed azt kívánja, / Végy tőlünk hálaadást!
Végy örök dicsőséget, / Hatalmat, tisztességet,
Mert értünk megölettettél, / Atyádnak eleget tettél.
14. Add, Úr Jézus, halálodban, / Követnünk életedben,
Szentséges tudományodban, / Szelíd szenvedésedben.
Légyünk alázatosak. / Mindenhez irgalmasak;
Segélj erre Szentlelkeddel, / Oktass, vezérelj igéddel!